

Επειδή με βάση το ισχύον από το 1994 θεσμικό πλαίσιο του δημόσιου δανεισμού, το οποίο εκτέθηκε στη μείζονα σκέψη της παρούσης, το Δημόσιο δεν έχει συμβατική σχέση με τους ενάγοντες-επενδυτές αλλά μόνο με την Τράπεζα ενώ τα ομόλογα παλούνται από το Ελληνικό Δημόσιο προς τους Βασικούς Διαπραγματευτές του, ήτοι τις τράπεζες, οι οποίες και του καταβάλλουν αμέσως την -υπό το άρτιο- τιμή τους και λαμβάνουν και την σχετική προμήθεια. Οι τράπεζες αγοράζουν τα ομόλογα στο όνομά τους και όχι στο όνομα του επενδυτή και τα μεταπωλούν στους επενδυτές. Η Τράπεζα της Ελλάδος ως Πράκτορας Πληρωμής του Ελληνικού Δημοσίου καταβάλλει στην λήξη των τίτλων την ονομαστική τους αξία στις τράπεζες και έτσι το Δημόσιο εξοφλεί τις υποχρεώσεις του προς τις Τράπεζες, που είναι πάντοτε οι δανειστές του. Ωστόσο, το Δημόσιο, από την έκδοση των ομολόγων του μέχρι την λήξη τους, δεν έχει καμία σχέση με τους τελικούς επενδυτές. Η απευθείας ευθύνη του Δημοσίου προς τους επενδυτές για την καταβολή της ονομαστικής αξίας των

ομολόγων εκδόσεώς του στη λήξη τους, ενεργοποιείται μόνο σε μία περίπτωση: σε περίπτωση υπερημερίας του δημοσίου και άρνηση καταβολής της ονομαστικής τους αξίας στη λήξη τους. Σε κάθε άλλη περίπτωση ευθύνεται απέναντι στον επενδυτή μόνο ο Φορέας – κάτοχος - Τράπεζα. Η ευθύνη αυτή του Φορέα είναι αντικειμενική και ανεξάρτητη υπαιτιότητας. Συμπερασματικά, μόνον όταν το ελληνικό Δημόσιο δεν ικανοποιήσει τελικά την απαίτηση (της τράπεζας) στη λήξη του ομολόγου, τότε ο επενδυτής αποκτά, κατά το νόμο, ευθεία αξίωση κατά του Δημοσίου, την οποία, διαφορετικά, θα μπορούσε να ασκήσει μόνον ο φορέας (η τράπεζα) (άρθρο 8 §§1, 2 και 6 ν.2198/1994).

Επειδή με το PSI και το νόμο 4050/2012 εισήχθησαν αναδρομικά και με την συμφωνία της πλειοψηφίας των Ομολογιούχων ρήτρες συλλογικής δράσης που επέτρεψαν στο Δημόσιο να τροποποιήσει-αντικαταστήσει τους επιλέξιμους τίτλους των ομολόγων. Η συνταγματικότητα αυτού του νόμου και των σχετικών ΠΥΣ προσβλήθηκε στο ΣτΕ, το οποίο θεώρησε ως συνταγματικά ανεκτή για λόγους δημοσίου συμφέροντος την δυνατότητα του δημοσίου να τροποποιήσει αναδρομικά με συμφωνία των Ομολογιούχων τους όρους των ομολόγων του, εισάγοντας ρήτρες συλλογικής δράσης, ώστε με συμφωνία των ομολογιούχων να αντικατασταθούν οι τίτλοι εκδόσεώς του με νέους, όπως και έγινε. Έτσι, σύμφωνα με το νόμο 4050/2012, Ομολογιούχος είναι ο Φορέας του Συστήματος και κάτοχος των τίτλων (Θεματοφύλακας) και όχι ο τελικός επενδυτής και αυτός μόνο (= ο κάτοχος και φορέας) ψηφίζει με την τεκμαιρόμενη (έναντι του Δημοσίου) συναίνεση του επενδυτή. Αυτό είναι απολύτως συνεπές με το γράμμα και το πνεύμα του Νόμου, σύμφωνα με τον οποίο «ο φορέας είναι ιδιοκτήτης των απαιτήσεων κατά του δημοσίου μέχρι την λήξη του τίτλου, οπότε αυτές περιέρχονται στον επενδυτή...». Επομένως, σκοπός του PSI ήταν να απαλλάξει το Δημόσιο από τις υποχρεώσεις του από τα αρχικά ομόλογα προς τις τράπεζες και τους επενδυτές και όχι τους φορείς- τράπεζες από τις υποχρεώσεις τους προς τους επενδυτές πελάτες τους από την έννομη σχέση της πώλησης των τίτλων και της παρακαταθήκης. Το PSI δεν απαλλάσσει την τράπεζα από την ευθύνη της προς αποζημίωση ως φορέας και πωλήτρια των τίτλων. Άλλωστε, ο νομοθέτης δεν είχε σκοπό απαλλάξει τις τράπεζες από τις υποχρεώσεις τους προς τους επενδυτές και γι' αυτό κάνει λόγο για "δημόσιο συμφέρον", το οποίο δεν ταυτίζεται με το εκάστοτε συμφέρον της τράπεζας.

Επειδή η εναγομένη, όπως και οι άλλες ελληνικές τράπεζες, συμφώνησαν με το Δημόσιο την ανταλλαγή των ομολόγων του, προσφέροντας για ανταλλαγή το σύνολο

9^ο φύλλο της με αριθμό 3903 /2018 απόφασης του Ειρηνοδικείου Αθηνών
(Τακτικής Διαδικασίας)

των ομολόγων που κατείχαν ως φορείς ενώ με την ανταλλαγή, αποσβέστηκαν μόνο οι κατά του δημοσίου αξιώσεις από τους καταργηθέντες τίτλους τόσο των Φορέων (είτε συμφώνησαν με την ανταλλαγή είτε όχι) όσο και των τελικών επενδυτών, όχι, όμως, οι αξιώσεις των επενδυτών κατά των Φορέων και κατόχων από την μεταξύ τους υποκείμενη σχέση πωλήσεως και παρακαταθήκης των τίτλων. Ως εκ τούτου, η ένσταση ελλείψεως παθητικής νομιμοποίησης της τράπεζας πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμη, καθώς η αγωγή δεν ασκείται κατά της αντίδικης ως εκδότρια των τίτλων του ελληνικού δημοσίου αλλά ως πωλήτρια των ομολόγων και φορέας του Συστήματος. Αυτή δε η ευθύνη από τη συμβατική σχέση ιδρύεται απ' ευθείας από το νόμο, αλλά και από την μεταξύ των διαδίκων συμφωνία, είναι αντικειμενική και ανεξάρτητη υπαιτιότητας και ουδόλως διερρήχθη ή αποσβέστηκε από το PSI. Συνεπώς, με βάση αυτή τη σχέση η εναγομένη έχει υποχρέωση να καταβάλει στους ενάγοντες την ονομαστική αξία του ομολόγου που τους πούλησε στην λήξη του ενώ η παράβαση των υποχρεώσεων της εναγομένης από την ανωτέρω σχέση θεμελιώνει ενδοσυμβατική ευθύνη της λόγω πλημμελούς εκπλήρωσης των όρων της μεταξύ των διαδίκων συναφθείσης συμβάσεως πωλήσεως και παρακαταθήκης, όπως εκτέθηκε ανωτέρω. Τέλος, η ένσταση αποκλειστικής υπαιτιότητας των εναγόντων για την πρόκληση της ζημίας τους που πρότεινε η εναγομένη με τις προτάσεις της πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμη, λόγω της αντικειμενικής ευθύνης της εναγομένης, η οποία αναλύθηκε ανωτέρω. Κατά συνέπεια τούτων, η κρινόμενη αγωγή, κατά την κύρια βάση της λόγω συμβατικής ευθύνης της εναγομένης, πρέπει να γίνει δεκτή, ως ουσιαστικά βάσιμη, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στο διατακτικό της παρούσης ενώ παρέλκει η εξέταση της επικουρικής βάσης αυτής λόγω αδικοπρακτικής ευθύνης της εναγομένης και η τυχόν εξ αυτής προκληθείσα ηθική βλάβη των εναγόντων. Τέλος, μέρος των δικαστικών εξόδων πρέπει να επιβληθούν σε βάρος της εναγομένης, λόγω της μερικής ήττας της, κατ' άρθρο 178 ΚΠολΔ, όπως ειδικότερα ορίζονται στο διατακτικό της παρούσης.